

# ДИПЛОМАТИЯ: КОММУНИКАЦИЯ ЖӘНЕ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТӘРТІП НЕГІЗДЕРІ

Инфинитивті теңдеулер





Көптеген мысалдар бар, соғысқа дайындық тиімді болған жағдайда, бірақ әсерлі тепе-теңдік болмауы мүмкін. Сигнализация қауіпі аз болса, онда ол мақсатқа әсер ете алмайды. Тәуекел күшті болған кезде, ол ешқандай қауіп төндіре алмайды. Мысалы, жанжалда (ης) салыстырмалы түрде төмен шығындар бар сигнализация жүйесін қарастырайық. Мұндай жағдайларда сигналдың қатері салыстырмалы түрде аз. Ықтималдықтың жоғары деңгейі болғандықтан, мақсаттың соғысқа шығаратын шығыны жоғары болатынын білген жағдайда, әрине мақсат шегіне бастайды, ал сигнализатор қауіпті сезінеді. Бұл жағдайда сигналдар мүмкін емес: жоғары ажыратымдылық түрлері (жоғары соғыс құны бар түрлер) жоғары ажыратымдылық түрлерін (төмен құны) модельдеуді қалайды. Керісінше, егер өте жоғары ықтималдықпен мақсат салыстырмалы түрде төмен шығындар түрінде болса, онда ол соғыс болғанын қалайды, бірақ сигнал басқа себеппен мүмкін емес болуы керек. Сигнализатор шешілмеген түрдегі, тіпті ол болмаған кездегі өзін адастырады. Мемлекет мақсатты қорқыту барысы, бұл мақсаттың төмен ықтималдығының болуын, сигнализатор оны ұстап алмас үшін шешілмеген кейіп танытуы мүмкін, сол дайындалмаған мақсаты болып табылады.

Шешілген мемлекетте мұндай ынталандырулар болған жағдайда, соғыс сөзсіз болатын еді, бірақ егер сигнализатор басқа сигнал жіберсе, екі тарап соғыстан аулақ болар еді. Біз оларды «соғыс дипломатиясының алдын алу» деп атаймыз. Неге мұндай соғыстар жүріп жатыр, бәрі қарапайым. Сигнал берушіні қарастырайық, дайындалмаған мақсатпен күресуді қалайтын, егер де мақсат жеңілдік жасамаса. Егер сигнализатор қорқытқан болса, сигналдың 2 нұсқасы бар: соғысқа жеңілдік немесе дайындық, бірақ мақсат екіншісін таңдаса, онда сигнализатор өз-өзін ұстауы керек немесе сигнализатор дайындалған мақсатпен күресуі керек. Мақсатты шешу ықтималдығы тым жоғары болса, онда сигнализатор өз ниеттерін мақсатқа ескертпейді.

Израильдің Ирактағы «Осирак» реакторына шабуыл жасауы 1981 жылы бұл динамиканы суреттейді. Егер Израиль алдын ала реакторды бомбалау жоспарымен қорқытып тастаса, Ирак реактор құрылысын тоқтатпайтын еді, ол өзінің ПВО-сын жұмылдыруы мүмкін еді. Сонда Израиль Ирактың ядролық бағдарламасымен келісуі керек немесе дайындалған жаумен күресуге тура келетін еді. Бұл жағдайда Израильдің өзінің ниеттерін жасырын ұстағаны жөн еді, Иракты дайындықсыз ұстап алуы үшін.

Ұсыныскөрсеткендей, кезкелген материалдық контекстте соғыс екі жағынан құрастырылған, бұл соғыс дипломатия арқылы шешілуі мүмкін. Сигнал беруші мақсат рұқсатталған жағдайда, соғыс болады деп шешеді, ал мақсат ол жағдайда сигнал берушімен күрескісі келмей қалады. Мұндай жағдайларда шешілмеген сигналды имитациялау үшін сигналды ынталандыру ықпалды сигнализация мүмкіндігін толығымен жоққа шығарады. Алайда төменде көріп отырғанымыздай, осы арқылы дипломатиялық жолмен соғысуға кедергі болатын кенеттен шабуылдар мен олардың корреляциясы ықпалды теңдестіріледі.

Анықтау. Дағдылы түрде соғысқа жол бермеу – бұл тұрақты тепе-теңдік.

(1) соғысқа баратын ойыншылар ( $r = 1$ );

(2) Сигнал беруші сигнал жібереді  $m$ ;

(3) Ойыншының стратегиясы, онда Сигнал беруші « $m$   $m$ » сигналын жіберді, соғыс болмайды ( $r = 0$ ).

Дайындау тиімді болған жағдайда, бұл таңдау барысында сенімді Фпi деп қабылдау үшін, ол жағдайда тепе-теңдік бар және де дипломатиялық жағынан соғыстан аулақ болады. Басқа ықпалды тепе-теңдік бар. Кітапта ұсынылған барлық модельдер ақпараттық емес, өйткені «тепе-теңдік» кеңістіктің барлық параметрлерінде бар. Мұндай тепе-теңдік кезінде мақсат сигнал берушіні ақпарат таратушы ретінде қабылдамайды. Ықпалды тепе-теңдіктің influential equilibria деген бағасы халықаралық жағдайда эмпирикалық анализ оның ықпалды немесе бос тепе-теңдік екендігін табуға көмектеседі. Ықпалды тепе-теңдік әлеуметтік тепе-теңдік деп санауға негіз бар. Модельдің параметрлері тепе-теңдік болған кездегі сигнал берушілердің барлық типі күресуді қалаған жағдайда сес көрсетіп, мақсат дайын болмаған жағдайда кедергі келтіреді. Мемлекет бейресми тепе-теңдіктің орнына хабардар болуды қалайды. Егер мұндай түрлер өз шешімін жеткізуге тырысса, онда ақпараттан тыс тепе-теңдік аз рұқсат етілген түрлерді (ақпараттық тепе-теңдікке қауіп төндірмейтіндер) өзіне қауіп төндіретін шешілген типтердің мінез-құлқын модельдеуді талап етеді. Бұл, өз кезегінде, ақпарат алмасу үшін сигналдың артықшылықтарын көрсетеді. Осылайша, ақпарат балансы ақпаратты емес балансқа қарағанда ақылға қонымды болуы мүмкін.



DYNAMICS теңдік мәселесін талқылау үшін келесі субпозицияларға көшеміз. Жоғарыда талқыланған ықпалды тепе-теңдік мысалын ескере отырып, модельдің салыстырмалы статикасын түсінуге болады. Ойыншылардың суретте көрсетілген сигналда бір-бірімен күресуге дайын екені туралы әсер ету динамикасы.



|   |   |   |
|---|---|---|
| қақтығыс сигналдарының шығындары жоғарғы шегі | жартылай бөлу                           | жартылай бөлу   |
| біріктіретін                                  | Әсер ететін сигналдар                   | Әсер ететін сигналдар                                   |
| әсер ету сигналдары жоқ                       | Дипломатиялық жолмен соғысқа жол бермеу | Соғысты алдын алу дипломатиялық жолмен шешу мүмкін емес |
| Дипломатиялық жолмен соғысқа жол бермеу       | күтпеген шабуылдар                      | күтпеген шабуылдар орын алмайды                         |



Бұл сурет және кейінірек ұсынылатын басқа суреттер сандық модельдеу арқылы жасалды. Естеріңізге сала кетейік, қақтығыс ойыншылардың шығындары біркелкі бөлуден алынады  $[\eta_i, \eta_i]$ . Ойыншының сенімі  $\eta$ -тен  $\eta_t$ -ға тең үлестірілуі арқылы модельдеуге болады.  $\eta_s$  тік осьте, ал  $\eta_t$  – көлденең осьте. Осылайша, диаграммада сигнал оңға қарай жылжиды, сигнал рұқсаттың көп немесе аз екеніне көз жеткізеді. Мақсат қозғалады, ол сигнал берушінің шешіміне (сигнал жібермес бұрын) аз сенімді.

Сигналдық мақсатқа қол жеткізілгеніне сенімді болған кезде ол (өте төмен немесе өте жоғары деңгей) немесе сигналдың ерітіндісіне тым сенімді екеніне (төменгі  $\eta_s$ ) тең болған кезде ықпалды сигнализация мүмкін емес. Суреттің ортасында екі диапазон бар, ықпалды сигналдың болуы мүмкін екені анық, бірақ сигнал динамикасында және осы екі диапазон арасындағы қақтығыс кезінде қызықты айырмашылықтар бар. Екі жағдайда да сигнал берушінің қауіп-қатері мыналар болып табылады: Мақсатты қарастырып отырған мәселе бойынша күресуге дайын екендігіне көз жеткізіңіз. Жартылай бөлінетін тепе-теңдіктің оң жақ шетінде Мақсат Сигналдың қауіп-қатері қай уақытта түсетінін біледі. Сол жағында, жартылай бөлінетін тепе-теңдік сигнал берушінің мақсаты, кейде Мақсатты білмейтін нәрселерді ұстау үшін, өзіндік мәнге қарағанда, өзін-өзі ақтайтын түрге айналдырады. Слайдта сигналдың тиімділігін және шешімдерде таңданыс ықтималдығын суреттейді.



Сигналдық қасиеттерге жақынырақ қарауды қамтамасыз етеді, ал  $\eta_s$  алдыңғы бөлімнің мысалындағы сияқты 0,75 деңгейінде бекітілген кезде  $\eta_t$  көлденең өсте орналасқан.



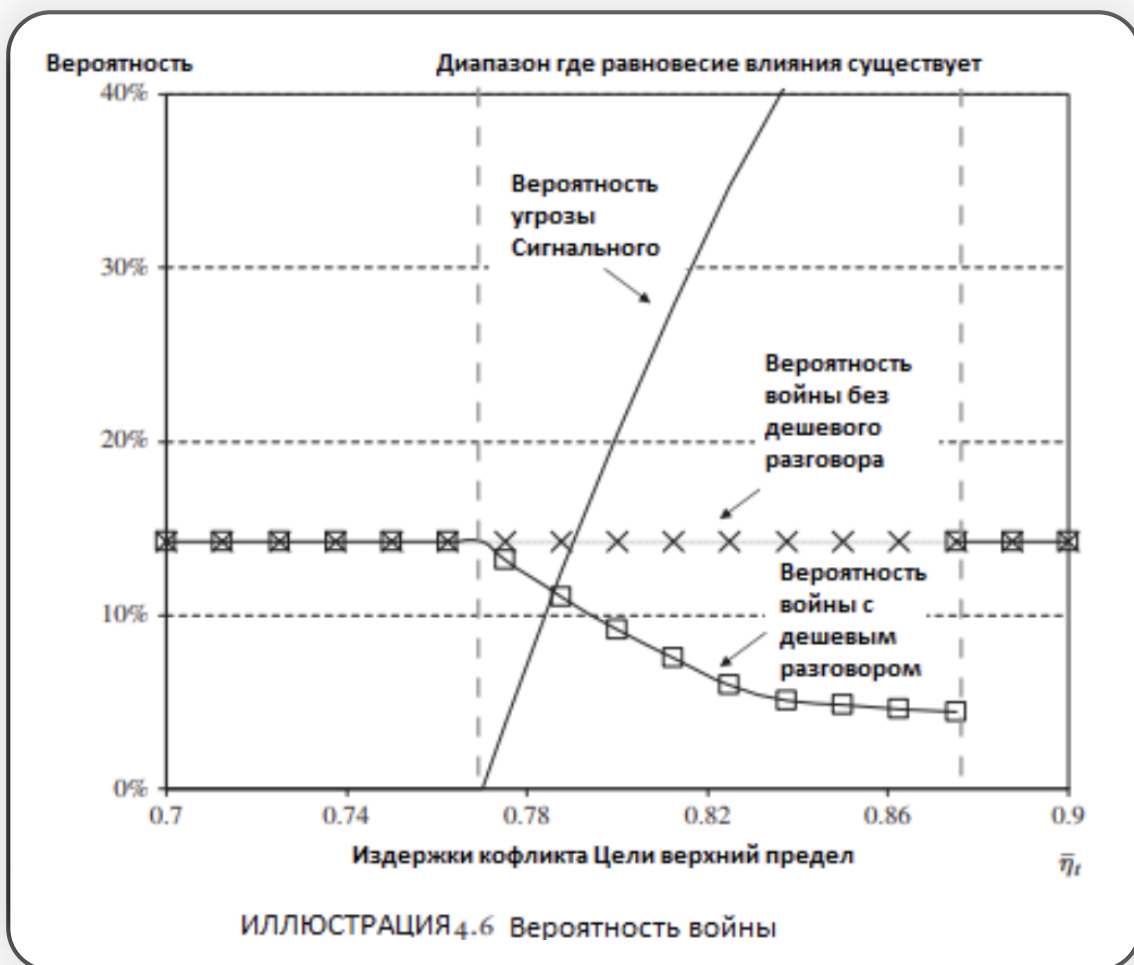
| ықтималдық   | тепе-теңдігін бар диапазон                                 |   |
|--|--|---|
| сигнал алдында және кейінгі мақсаттың ықтималдылығын бағалау | Сигналдың қауіптен кейін мақсатының ықтималдылығын бағалау | кенет шабуылдан кейін мақсаттың бағалау ықтималдығы |

Орташа диапазонда ықпалды сигнал болуы мүмкін. Бұл жағдайда сигнал беруші ақпарат беру сигналын береді. Содан кейін  $\eta$  бұл қауіптің дайындығы артып сигнал және сигнал мәні қатер құлайды ықтималдығы болып табылады, сұраныстың өсуімен мақсаттарына сәйкес ықтималдығы белгі арттырады. Осылайша  $\eta = 0.775$  қауіп бәлкім сигналдық 14%-дан 49%-ға дейін көтерілуі күресуге болатын өлшенетін мақсаттар туғызады.  $\eta = 0.875$  сметасын қауіп және 14%-дан 26%-ға дейінгі өзгеруі. Нт көбейгенде, Мақсаттың нанымдарын өзгерту бірден кенеттен нөлге дейін төмендейді, осылайша сигнал беру мүмкін емес. Бұл слайдтың оң жағында көрінеді. Суреттің сол жағында көрсетілгендей, Сигнал беруші қауіпке жауап ретінде Мақсатты төмендетуге екіталай деп есептегенде әсерлі сигнал мүмкін емес. Сигналды жоғары деңгейде шешкен кезде, ол Мақсаттың бұл туралы білмейтінін әрдайым көреді. Осылайша, Сигнал беруші ешқашан арзан сигналдық түрлердің өзіндік құнды типтерді имитациялауға ынталандыру мағынасында ешқашан қауіп төндірмейді. Осындай жағдайларда біз маңызды емес тепе-теңдікті талдаумен және соғыстарды дипломатиялық жолмен алдын алудан көргеніміздей, қақтығыстар тепе-теңдікте болуы мүмкін, өйткені сигнал тәуекелге ұшырамайды. Ережелерді сақтауға әкелетін сигнал бар және соғысқа баруға екі жақтың да қажеттілік туындамайды. Дегенмен сигнал мақсатқа сай келетінін білмейді. Бұл жағдайда, егер Мақсат қауіптің сенімді екендігін білсе, онда ол сигнал жіберуден бас тартады.

Дағдарысқа қарсы дәстүрлі модельдерде соғыс жиі кездеседі, себебі сигналда шешім қабылдауға мүмкіндік жоқ. Жоғарыда көргеніміздей, сигнал байланысу мүмкіндігіне ие, бірақ оның орнына мақсат таңдалмаған кезде ұстауға болады. Күшті адамдарға ұқсас әлсіз сигнал түрлерінің орнына, күшті адамдар әлсіз болып көрінеді, өйткені олар Мақсаттың өз әрекетінде маңызды екенін білсе де, Мақсаттың кері кетуі екіталай деп санайды. Алайда маңызды емес тепе-теңдіктен айырмашылығы, ұсыныста көрсетілгендей, алдын ала соғыс дипломатиялық және ықпалды сигналдар бір тепе-теңдікте өмір сүреді.

Сигналдар төрт деңгейлі тәсілдерді қабылдайды. Ең рұқсат етілген сигналдар, тәуекелдерді қабылдауды және кенеттен шабуыл жасауды қаламайды. Олар тіпті алдын ала дайындалмаған мақсатқа шабуыл жасайды, тіпті оны қауіп-қатер арқылы орындауға тырыспайды. Келесі рұқсат етілген сигналдар, олар мақсатқа сай келмесе де, жалғасатын қауіп-қатерлерді көрсетеді. Күту шабуылының ықтималдығы  $\eta$  азайып бара жатқандықтан,  $\eta$  неғұрлым төмен болса, мақсат аз сигнал шешімімен таныса алады. Егер  $\eta = 0.775$  болса, сигналдық шешімнің мақсатын бағалау азаяды, бірақ сигнал қауіп төндірмегенде 14% -дан 13% -ға дейін төмендейді. Нт = 0.875 кезде, сигнал ықтималдығының ықтималдығы 14 пайыздан 0 пайызға дейін төмендейді. Осылайша, жоғары ықтималдықпен, мақсат жоғары деңгейде шешіледі, мақсат қауіп туралы көбірек ақпарат ала алады; Бірақ, мақсаттың шешілмеген түрі екенін жоғары ықтималдығы бар кезде, сигнал қауіп төндірмейді.

Суреттің сол жағында көрсетілгендей, сигнал қауіпке жауап ретінде мақсатты төмендетуге екіталай деп есептегенде әсерлі сигнал мүмкін емес. Сигналды жоғары деңгейде шешкен кезде, ол Мақсаттың бұл туралы білмейтінін әрдайым көреді. Осылайша, Сигнал ешқашан арзан сигналдық түрлердің өзіндік құнды типтерді имитациялауға ынталандыру мағынасында ешқашан қауіп төндірмейді. Дәлірек, дипломатиялық жолмен алдын ала соғыс баланста дипломатиялық түрде болуы мүмкін.



|                                       |   |   |
|---------------------------------------|---|---|
| ықтималдылық                          | тепе-теңдігін бар диапазон              |   |
| Сигнал беруші қауіпінің ықтималдылығы | арзан қоңыраусыз соғыстың ықтималдылығы | арзан қоңыраумен соғыстың ықтималдылығы |

Соғыс ықтималдығын суреттейді. Байланыс механизмінің болуы тұтастай алғанда соғыс ықтималдығын азайтады. Мұның себебі, Сигнал беруші Мақсаттың нанымына әсер ете алмайтын кезде,  $\eta$  мағынасының оңтайлы стратегиясы дайындықсыз әрекет ету болып табылады. Осылайша, егер соғыс тек қана күресуді қаласа, онда Мақсат әрекет жасауға дайын емес. Байланыс механизмі болған кезде, ауқым параметрлерінде соғыс ықтималдығы төмендейді. Сигнал диапазонның сол жақ шегарасына жақындағанда, оң жақта ықпалды тепе-теңдік бар, байланыс механизмі болмаған кезде соғыс ықтималдығы бар.

Белгі сигнализация түрі  $\eta$  салыстырмалы түрде төмен болған кезде, ықтималды шабуылдың артықшылығын көреді, бұл мақсат мақсатты түрде кері кетуге дайын екенін көрсетеді. Қажет болған сайын, бұл мақсат, егер қауіп-қатер аз ақпарат берсе де, олар көп қолданылатын болса



да, бұл мақсат қымбатқа түседі, сондықтан кенеттен шабуылдар азаяды, тиісінше, бұл мақсат кері кетуге дайын болады, бұл қақтығыс ықтималдығын азайтады.  $H_t = 0.875$  болғанда, соғыс ықтималдығы 4%-ды құрайды, бұл байланыс механизмінің жоқтығында болатындығының үштен бірінен аз. Егер  $\eta$  жеткілікті түрде көтерілсе, онда сигнализация мүмкін емес, алайда соғыс ықтималдығы 4-тен 14 пайызға дейін үзіліссіз өтеді. Егер біз параметрлерді қарастырсақ,  $\eta$  әлдеқайда жоғары болса, соғұрлым ықтималдығы азаяды, себебі соғыс өте қымбат. Ол сигнал беруші өзі қақтығысқа қарсы тұру үшін тиісті шараларды қабылдамайды немесе жақсы дайындалады. Осылайша, байланыс мемлекеттер арасындағы біртұтас байланысқа әкеледі.

Моделдің тікелей салдары, сондай-ақ оның жалпы логикасы бірнеше гипотезаларға алып келеді:

Біріншіден, сұраныс механизмі ауқымында болғандай, дипломатиялық талаптар жиі жеке, тіпті жеке-жеке жасалса да, ақпараттылыққа ие болады.

Екіншіден, қатер төніп тұрған мемлекеттің реакциясының тұрғысынан ықтимал салдары болуы мүмкін, ең ақпараттандыратын болады. Осылайша, қатер төндіретін мемлекет қатерлі мемлекетке қарағанда мықты болса, соғұрлым ақпараттар қатер төну арқылы берілетінін және де қатер төніп тұрған мемлекеттің қорытындысы, бұл қатер төндіруші мемлекеттің айтуы, оның ойлап тұрған нәрсесінде. Бұл гипотезада жазылған. Сол сияқты, егер екі мемлекеттің арасындағы қарым-қатынас бір-бірін жаулап алу болса, онда қауіпті шешімдердің ықтимал салдары аз болады. Сонымен қатар, Мақсаттың Сигнал берушіге қарағанда мүмкіндіктерінің артуы неғұрлым жоғары болса, Сигнал берушінің қатері байқаушының сенімі бойынша әсері көбірек.

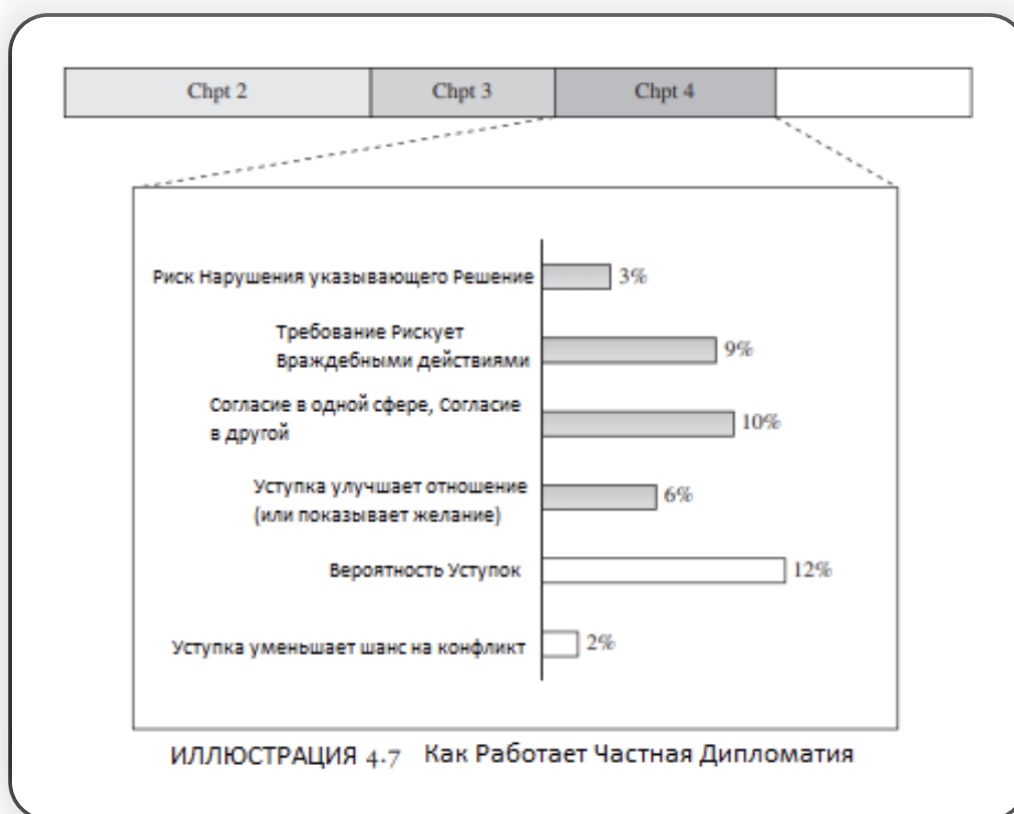
Гипотеза: мемлекеттер арасындағы қарым-қатынас тығыз болған жағдайда, Сигнал берушінің байқаушылар айтуы бойынша қауіп жағынан әсері жоғары. Моделдің логикасы ұсынғандай, қауіп-қатерлер мемлекет арасындағы қатынастардың үзілуіне әкелуіне мүмкін, қауіп-қатерлер астында жатқан мемлекет үшін теріс нәтиже болуы мүмкін деп болжайды. Мысалы, бір мемлекеттік емес маңызы зор тағы бір әрекет, қорқытатын болса, онда ол мемлекет басқа мемлекетке төмен деңгейде қауіп төндірсе, онда қауіптің астындағы мемлекет басқа мемлекеттермен қарсы одақтар қалыптастыру мақсатында үшінші билік пайдасына шегінуі екіталай. Алайда, Шеллинг (1966, 2-ші тарау) көрсеткендей, қауіп жүзеге асыруға тым қымбат болса, әрине, сенім тқмен болады? Сол үшін корреляция болуы мүмкін. 3-ші тарауда концессиялар ұсынылған жағдайдың орын алуы жағдайында, келісімге келмейтін мемлекет соғысқа бармайтынын мағынасында сипатталған модель жарамды екенін көрсетеді. Алайда, осы тараудың үлгісі кейде жеңілдікті ұсына отырып, дұшпандық ниеттерін жасыру үшін ынталандырудың бар екенін анық көрсетеді. Бұл жанжалға дайындық тиімді болғанда орын алады.

Гипотеза іс-қимылға ашық немесе жеке түрде рұқсат беру туралы ұсыныс, байқаушыларға, егер шара қолданылса, соғысқа бармайтынын, қақтығыстың мақсатына жетудің әлеуетті ықпалы тым үлкен болмаса ғана, дәлелдеуге болады. Тақырыпты белгілеу кезінде Эмпирикалық жазбаны оқуға көшеміз. Көптеген жағдайларда динамиканың болжамды моделі бар. Деректер жиынтығынан және жеке дипломатиялық қорытындыларының 3%-ынан кітабының авторы шешімнің қарым-қатынастардың ықтимал бұзылуынан туындауы мүмкін теріс салдардың нәтижесінде қауіптен туындауы мүмкін деп мәлімдейді. 9% жағдайда британдықтар қауіп бар мемлекеттен дұшпандық әрекеттер жасағаны туралы қорытындыға келді. Мұндай динамиканың бірнеше мысалын XX ғасырдың басындағы Британия мен Ресей арасындағы қарым-қатынаста көруге болады. Мысалы, 1906 жылы Ресей Таяу Шығыстағы өз мүдделерін қорғау үшін Ұлыбританиямен қарым-қатынастарды нашарлатуға дайын болғандықтан, британдықтар бұл мәселелерді ескермеген келіспеушіліктерді реттеу туралы ресейліктердің келіспейтіні туралы қорытындыға келді. 1910 жылы британдықтар Персияның ықпалы бойынша Германияның талаптары туралы осындай қорытынды жасады. Британдық мемлекет қайраткерлері немістер өз сөзінде шынайы болғанына әлі сенбесе де, Германияның Британиямен қарым-қатынастарына қауіп төндіруге дайын екендігі осы мәселеде белгілі бір шешімді көрсетті.

Талқылау және ұсыныстар барысында дипломаттар жиі моделі динамикасы бойынша саяси контекст сипаттайды. Олар көбінесе екінші жағы тым талапшыл болса, олардың жағдайы



қандай болатынын ашық айтады. Осылайша, британдық олар Германияға қатысты ерекше шарттарын талап ететін болса, онда, Германия канцлері Бернхард фон Бюлов айтуынша, «ол Ресейге сүйенуге мәжбүр болған еді» өз жағынан, немістер, сондай-ақ түсінуі тиіс бұл ұсыныстан кейін британдықтар Германияның қарсыластарымен мәжбүрлі түрде тығыз байланыс орнатуы мүмкін екендігі. Қандай наразылығын білдіретінін білу үшін, келіспеушіліктер жағдайдағы келіссөздерге әсер ететіндіктен, мұндай әрекеттерді қарастыратын шешім қабылдайтын тұлғалардың мәселелерін зерттеу пайдалы. Көптеген жағдайларда шешім қабылдайтын адамдар блюфте ұстаудың салдары туралы алаңдамайды, бірақ қауіпсіздіктің нәтижесі туралы алаңдап келеді. Мысал ретінде көптеген тарихи дағдарыстар. Мысалы: Көпқырлы контекстте Бисмарктің үнсіз қауіпі. Россия 1876 жылы Ұлы Таяу Шығыстың кризисіне ақпарат жіберіп тұрған болатын, себебі барлық жақ қауіп-қатер төнетінін, Россия Франциямен бірге одақ құрады деген мәлімдемелер болған. Маусым 1961 жылы қабылданған Берлин ақпарат мәртебесі туралы бір-біріне Кеннеди мен Хрущевтің қауіпі биполярлық тұрғыда тараптар, олардың әрқайсысы екі ел арасындағы қауіпсіздік дилемма динамикасын ауырлататын, басқа мүдделерге зиян келтіру, оның күш-жігерін жандандыруға болады деп қауіп ретінде түсінген.



Жеке дипломатия қалай жұмыс істейді. Біз көргеніміздей, екі эпизод халықаралық тәртіпке ұзақ уақыт әсер етеді. Бисмарктың айтуынша, бірінші болып Еуропадағы жаңа жағдай пайда болды, бұл Германия мен Ресей арасындағы шиеленістердің артуына, Германия мен Австрияны біріктіруге және екі одақтың ықтимал құрылуына ықпал етті.

Соңғысы «қырғиқабақ соғыс» дәуіріндегі бөліктерді тереңдетіп, тараптардың қақтығыс ықтималдығы туралы үміттерін күшейте түсті. Модель Бірінші Дүниежүзілік соғыстан бұрын болжанғандай, британдық концессиялық ұсыныстарды тезірек жасаған, бұл келісімшарттық мемлекет неғұрлым жақсы қарым-қатынас орнатуды немесе бір облыстағы келісімнің басқа бір келісімге әкелетінін білдірді. Бұл жеке дипломатиядан түсетін түсімдердің 16%-ын құрайды. Мысалы, 1859 жылы британдықтар Австрия мен Франция арасындағы қақтығыс жағдайында бейтараптық орын алған кезде, британдықтар Британия мен Австрия арасындағы қарым-





қатынас жақсарып, олардың арасындағы ынтымақтастықты күшейтеді деп күтеді. 1906 жылы алғашқы Марокколық дағдарыс кезінде британдықтар Германия мен Франция Мароккода банктік мәселелер туралы келісімге қол жеткізгенін және осы саладағы келісімнің жалпыға ортақ түсінуге мүмкіндік беретінін атап өтті. 1906–1907 жж. Британдықтар құрлықтағы Германияны оқшаулауды атап өтті және тұтастай алғанда тығыз қарым-қатынастарды орнатуға әрекет ретінде Германияның Ресейге концессиясын қарады.

|  |     |
|--|-----|
| шешімнің бұзылу тәуекелі                   | 3%  |
| талап қасақана әрекет ету қаупін тудырады  | 9%  |
| бір салада да, екіншісінде де келісім беру | 10% |
| концессия қатынастарды жақсартады          | 6%  |
| Каонцессия ықтималдылығы                   | 12% |
| Концессия шиеленіске жол бермейді          | 2%  |